

АНАЛІЗ ЗОВНІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ГАЛУЗІ З ВИРОБНИЦТВА СОКІВ ANALYSIS OF THE ENVIRONMENT OF THE JUICE PRODUCTION INDUSTRY

У статті розглянуто зовнішнє середовище, що впливає на обсяги виробництва та стан галузі з виробництва соків. Проаналізовано чисельність, розподіл населення, показники доходів різних вікових груп та в розрізі місця проживання. Досліджено обсяги споживання плодів, ягід та винограду, площі їх насаджень та виробництва. Встановлено динаміку змін цін реалізації сировини та обсягів виробництва соків. На тлі падіння платоспроможного попиту та збільшення вартості сировини зроблено висновки щодо незадовільної динаміки розвитку стану галузі з виробництва соків.

Ключові слова: соки, виробництво соків, доходи населення, промисловість, індекси цін.

В статье рассмотрена внешняя среда, которая влияет на объемы производства и состояние отрасли по производству соков. Проанализированы численность, распределение населения, показатели доходов разных возрастных групп и в разрезе мест проживания. Исследованы объемы потребления плодов, ягод и винограда, площади их посадки и производства. Установлена

динамика изменения цен реализации сырья и объемов производства соков. На фоне падения платежеспособного спроса и увеличения стоимости сырья сделаны выводы о неудовлетворительной динамике развития состояния отрасли по производству соков.

Ключевые слова: соки, производство соков, доходы населения, промышленность, индексы цен.

*The article examines the external environment, which affects the production volumes and the state of the juice industry. The number, distribution of the population, income indicators of different age groups and in the context of places of residence were analyzed. The volume of consumption of fruit, berries and grapes, the area of their planting and production are investigated. The dynamics of changes in the prices of sales of raw materials and volumes of juice production is established. Against the backdrop of a fall in solvent demand and an increase in the cost of raw materials, conclusions were drawn about the unsatisfactory dynamics of the state of the juice industry. **Key words:** juices, juice production, population incomes, industry, price indices.*

УДК 339.13

Дроздова В.А.

к.е.н., доцент кафедри менеджменту і логістики

Одеська національна академія харчових технологій

Кірова А.В.

студентка

Одеська національна академія харчових технологій

Постановка проблеми. Питання забезпечення населення України якісним харчуванням, у тому числі соками та соковмісними напоями, є важливим навіть із погляду продовольчої безпеки. Останнім часом виробництво та споживання соків переживають не найкращі часи. Відбувається скорочення обсягів виробництва та споживання, тому встановлення факторів, що впливають на ці показники, є важливим для наукової та практичної діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням ринку соків займалися багато науковців та компаній. О.О. Євтушевська та С.І. Бабуріна [1], Ю.А. Лукомський [4] розглядали тенденції розвитку ринку. Л.В. Кручак досліджувала ринок соків із погляду аналізу та оцінки впливу дебіторської заборгованості покупців на його розвиток [2]. В.А. Дроздова досліджувала зони ведення органічного господарства, що є корисним для дитячого харчування [3]. Менеджери компанії Kologo досліджували ринок соків, тенденції зміни експорту та імпорту та основних гравців ринку [6]. Проте залишилося малодослідженим зовнішнє середовище, яке безпосередньо впливає на обсяги виробництва та споживання соків.

Постановка завдання. Метою дослідження є узагальнення та аналіз статистичних даних для встановлення зовнішніх факторів, що впливають на обсяги виробництва сировини та готової продукції – соків.

Виклад основного матеріалу дослідження. Тривалий час соки не вважалися товарами щоденного споживання чи першої необхідності, проте з часом та деяким зростанням доходів населення, соки та соковмісні напої стали товаром, який за неофіційною статистикою купують набагато частіше, ніж 10 років тому. Проте останнім часом унаслідок економічної кризи не всі українці мають можливість купувати соки або купують їх рідше, ніж декілька років тому. Ситуація в Україні достатньо неоднозначна. Якщо розмовляти з пересічним громадянином, то можна отримати інформацію щодо погіршення фінансового стану, проте якщо дивитися на офіційну статистику – доходи населення зростають.

Згідно зі статистичними даними, середньомісячний наявний доход у 2016 р. по відношенню до 2014 р. зріс на 32,9%, а реальний доход – на 30,8%. Відповідні показники наведено в табл. 1.

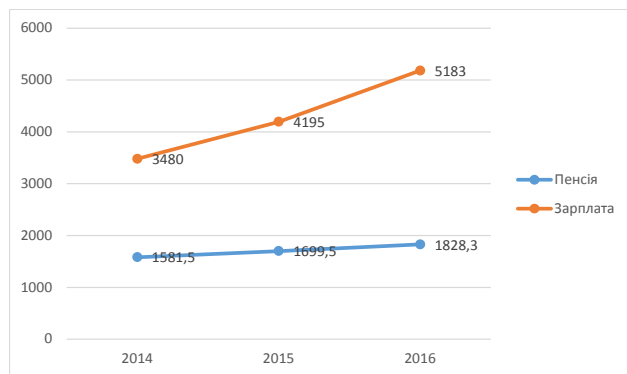
Таблиця 1

Показники середньомісячного наявного та реального доходів населення

Показник	2014 р.	2015 р.	2016 р.
Середньомісячний наявний дохід у розрахунку на одну особу, грн.	2232	2587	2968
до попереднього року, %	99,6	115,9	114,7
Середньомісячний реальний наявний дохід у розрахунку на одну особу, грн.	1991	1740	2605

Джерело: статистичний збірник «Україна – 2016», Держстат України

Важливим показником є розмір заробітної плати, а також пенсій. Згідно з офіційною статистикою, між цими показниками була велика різниця, яка з часом стала ще більшою. У відсотковому відношенні у 2014 р. пенсія по відношенню до заробітної плати становила 45,45%, у 2015 р. – 40,51%, а в 2016 р. цей показник зменшився до 35,2%. Тобто за три роки пенсіонери стали на 10% біднішими по відношенню до працюючих. Динаміка зростання розміру заробітної плати та пенсій наведена на рис. 1.

Рис. 1. Динаміка зростання розміру заробітної плати та пенсії

Джерело: опрацьовано за даними Держстату України

Наведені показники дають можливість робити висновки щодо можливості громадянами купувати продукти, що не є продуктам першої необхідності. Наприклад, є очевидним той факт, що середньостатистичний пенсіонер навряд чи буде покупцем соків промислового виробництва, адже вартість 1 літру соку становить близько 20 грн., або 1,09% від розміру пенсії.

Згідно зі статистичними даними, поза межею купівельної спроможності безалкогольних напоїв стає близько 15–20% населення пенсійного віку. Звичайно, населення у віці до 17 років переважно не мають власних доходів, проте вони можуть спонукати до купівлі тих чи інших товарів рідних, що працюють та отримують доход. У табл. 2 наведено дані щодо розподілу постійного населення за окремими віковими групами. За нашим припущенням, найбільш привабливою для виробників є цільова група у віці від 15 до 64 років.

Водночас отримані дані можливо оцінити у відсотковому відношенні. Табл. 3 демонструє, що потенційними активними покупцями можуть бути близько 64% населення.

Вищенаведені дані демонструють також, що купівельноспроможного населення щороку стає менше. Якщо в 2010 р. це було 70,2%, то в 2017 р. – 63,4%. Також можливо оцінити показники заробітної плати, пенсії та допомоги грома-

Таблиця 2

Розподіл постійного населення за окремими віковими групами, тис. осіб

	Розподіл постійного населення за окремими віковими групами, тис. осіб								
	всього населення	0-14 років	0-15 років	0-17 років	16-59 років	15-64 роки	18 років і старше	60 років і старше	65 років і старше
2010	45782,6	6483,6	6982,6	8081,1	29328,6	32130,2	37701,5	9471,4	7168,8
2011	45598,2	6496	6975,7	8003,3	29090,1	32137	37594,9	9532,4	6965,2
2012	45453,3	6531,5	6993,1	7971,6	28842,2	31993,3	37481,7	9618	6928,5
2013	45372,7	6620,6	7047,7	7990,4	28622,9	31846,8	37382,3	9702,1	6905,3
2014	45245,9	6710,7	7120,1	8009,9	28372,5	31606,4	37236	9753,3	6928,8
2015	42759,7	6449,2	6816	7614,7	26613,3	29634,7	35145	9330,4	6675,8
2016	42590,9	6494,3	6856,3	7614	26317,4	29327,7	34976,9	9417,2	6768,9
2017	42414,9	6535,5	6887	7615,6	25982	29011,9	34799,3	9545,9	6867,5

Джерело: дані Держстату України

Таблиця 3

Розподіл постійного населення за окремими віковими групами, %

	Розподіл постійного населення за окремими віковими групами, %								
	0-14 років	0-15 років	0-17 років	16-59 років	15-64 роки	18 років і старше	60 років і старше	65 років і старше	
2010	14,2	15,3	17,7	64,1	70,2	82,3	20,7	15,7	
2011	14,2	15,2	17,5	63,5	70,2	82,1	20,8	15,2	
2012	14,3	15,3	17,4	63,0	69,9	81,9	21,0	15,1	
2013	14,5	15,4	17,5	62,5	69,6	81,7	21,2	15,1	
2014	14,7	15,6	17,5	62,0	69,0	81,3	21,3	15,1	
2015	14,1	14,9	16,6	58,1	64,7	76,8	20,4	14,6	
2016	14,2	15,0	16,6	57,5	64,1	76,4	20,6	14,8	
2017	14,3	15,0	16,6	56,8	63,4	76,0	20,9	15,0	

Джерело: опрацьовано за даними Держстату України

дянам, які перебували у складних життєвих обставинах (табл. 4).

Для оцінки ринку також важливим є показник кількості населення. Невтішна статистика останніх років говорить про те, що українців стає дедалі менше. Крім того, змінюється відсоткове співвідношення між міським та сільським населенням. Згідно з табл. 5, сільського населення стає у відсотках менше на користь міських мешканців, що для виробників соків є позитивною динамікою з погляду потенційних покупців продукту.

Сільські мешканці мають більше можливостей вирощувати фрукти та робити з них компоти та соки, що робить із них не дуже перспективну для збільшення обсягів продажу аудиторію. Проте міських мешканців також не побільшало за рахунок загального зменшення кількості населення.

Порівняльний аналіз отриманих показників свідчить, що за останній час не було жодного року, коли чисельність населення збільшувалася. Починаючи з 2002 р. Україна втратила 12,2% населення. Для будь-якої країни це величезна кількість громадян, а для виробників продуктів – втрачена величезна кількість потенційних покупців, що не може не відбитися на обсягах продажу на внутрішньому ринку. Згідно з даними табл. 6, зменшення населення відбулося нерівномірно: міське насе-

лення зменшилося у 2017 р. до 2002 р. на 9,5%, а сільське – на 17,6%.

Більш детальний аналіз наведено в табл. 7. Згідно з отриманими даними, найбільшим регіоном за кількістю населення станом на 01.01.2017 є Донецька область із кількістю населення майже на рівні 10%, більше тільки Київська область у сукупності з м. Київ – 11%. Таким чином, можна стверджувати, що внаслідок політичної ситуації та військових дій виробники будь-якої продукції (не лише безалкогольних напоїв) утратили значну частку внутрішнього ринку, яку не так просто компенсувати за рахунок нарощування експорту.

У табл. 7 також відображено нерівномірність відсоткової кількості населення міського та сільського за регіонами. Не беручи до уваги м. Київ, у Донецькій області переважна більшість мешканців (90,8%) міські, також це стосується Луганської області (86,9%) та Дніпропетровської (83,6%). Найменшими за кількістю міських жителів є Закарпатська область (37%), Чернівецька (43,1%), Івано-Франківська (43,9%), Тернопільська (44,7%), Рівненська (47,5%). Простежується закономірність: на сході країни мешканці проживають переважно у містах, а на заході понад 50% проживає у сільській місцевості.

Таблиця 4

Показники заробітної плати, пенсії та допомоги

Показник	2014	2015	2016
Середньомісячна номінальна заробітна плата до попереднього року,%	106	120,5	123,6
Індекс реальної заробітної плати до попереднього року,%	93,5	79,8	109
Середній розмір допомоги громадянам, які перебували у складних життєвих обставинах, у розрахунку на одну особу, грн.			
– грошової	785,7	1241,6	1671,9
– натуральної	119,7	221,8	222,4

Джерело: статистичний збірник «Україна – 2016», Держстат України

Таблиця 5

Чисельність населення

Показник	2002	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Наявне населення, млн. осіб	48,5	45,8	45,6	45,6	45,4	42,9	42,8	42,6
– міське	32,6	31,5	31,4	31,4	31,3	29,7	29,6	29,5
– сільське	15,9	14,3	14,2	14,2	14,1	13,2	13,2	13,1
Відсотків до всього населення								
– міське	67,2	68,8	68,9	68,9	68,9	69,2	69,2	69,2
– сільське	32,8	31,2	31,1	31,1	31,1	30,8	30,8	30,8

Джерело: дані Держстату України

Таблиця 6

Динаміка змін чисельності населення

Показник	2011 до 2002	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2017 до 2002
Наявне населення, млн. осіб	-5,6	-0,4	0,0	-0,4	-5,5	-0,2	-0,5	-12,2
– міське	-3,4	-0,3	0,0	-0,3	-5,1	-0,3	-0,3	-9,5
– сільське	-10,1	-0,7	0,0	-0,7	-6,4	0,0	-0,8	-17,6

Джерело: опрацьовано за даними Держстату України

Отримані дані викликають побоювання також щодо наявності сировинної бази, точніше можливості її обслуговування, адже вирощування сировини вітчизняного виробництва відбувається у сільській місцевості, тому повинна бути достатня кількість населення для праці в полях та садах. Згідно з отриманою інформацією, Україна, незважаючи на родючі землі, потребує більшої кількості фруктів та овочів, ніж виробляє.

Таке становище свідчить про дефіцит сировини для промислового виробництва соків та соковмісних напоїв. На рис. 1 наведено дані щодо споживання плодів, ягід та винограду (без переробки на вино), де простежується динаміка зменшення споживання за останні три роки та фактично повернення до обсягу споживання 2010 р.

На виробництво та споживання впливає такий показник, як площа насаджень. Соки з вітчизняної сировини випускаються переважно з культур плодових та ягідних та винограду. У табл. 8 наведено дані щодо зменшення площі насаджень, відповідно культур плодових та ягідних – на 12,2% та виноградників – на 48,3%. Зменшення площі насаджень потенційно може негативно впливати на обсяги виробництва. Треба відзначити, що зменшення відбувається не тільки загального обсягу насаджень, а й площ культур у плодоносному віці. Динаміка площ насаджень винограду говорить, що 96% виноградників знаходяться у плодоносному віці. З одного боку, це гарно, бо всі вони успішно плодоносять, проте це також свідчить

Таблиця 7

Розподіл населення за регіонами країни

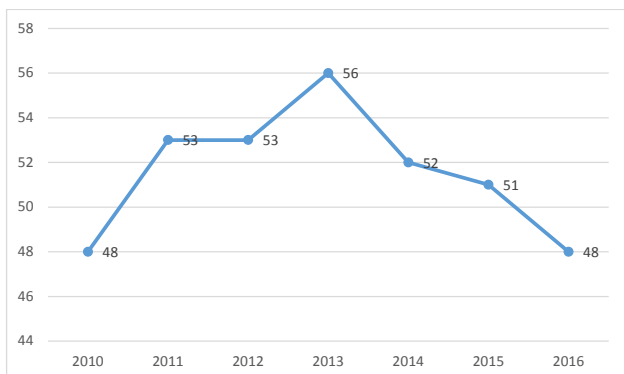
Регіон/область	Чисельність наявного населення, тис. осіб	у т. ч. міське, тис.	Відсоток міського населення	Відсоток від загальної кількості населення
Донецька	4244	3852,3	90,8	10,0
Дніпропетровська	3230,4	2701,1	83,6	7,6
м. Київ	2925,8	2925,8	100,0	6,9
Харківська	2701,2	2178,8	80,7	6,3
Львівська	2534	1544,7	61,0	6,0
Одеська	2386,5	1595,7	66,9	5,6
Луганська	2195,3	1908,5	86,9	5,2
Запорізька	1739,5	1343	77,2	4,1
Київська	1734,5	1077,9	62,1	4,1
Вінницька	1590,4	810,1	50,9	3,7
Полтавська	1426,8	885,6	62,1	3,4
Івано-Франківська	1379,9	605,1	43,9	3,2
Хмельницька	1285,3	726,4	56,5	3,0
Закарпатська	1258,8	465,5	37,0	3,0
Житомирська	1240,5	730,6	58,9	2,9
Черкаська	1231,2	701,6	57,0	2,9
Рівненська	1162,7	552,3	47,5	2,7
Миколаївська	1150,1	786,1	68,4	2,7
Сумська	1104,5	759,1	68,7	2,6
Тернопільська	1059,2	473,6	44,7	2,5
Херсонська	1055,6	646,3	61,2	2,5
Волинська	1041	544,6	52,3	2,4
Чернігівська	1033,4	669,3	64,8	2,4
Кіровоградська	965,8	607,2	62,9	2,3
Чернівецька	908,1	391,1	43,1	2,1
Україна всього	42584,5	29482,3		100

Таблиця 8

Площа насаджень культур плодових та ягідних, виноградників, тис. га

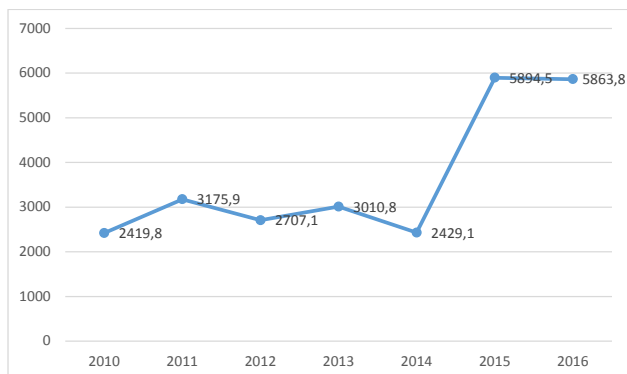
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2016 до 2010 р.
Насаджень культур плодових та ягідних	255	255	255	253	239	235	224	-12,2
у т. ч. у плодоносному віці	223	223	223	222	210	206	197	-11,7
Виноградники	87	84	78	75	49	45	45	-48,3
у т. ч. у плодоносному віці	68	69	68	67	44	42	43	-36,8

Джерело: опрацьовано за даними Держстату України

Рис. 2. Обсяг споживання плодів, ягід та винограду (без переробки на вино), на одну особу, кг

Джерело: опрацьовано за даними Держстату України

Рис. 3. Середні ціни реалізації культур плодових та ягідних сільськогосподарськими підприємствами, грн. за 1 т

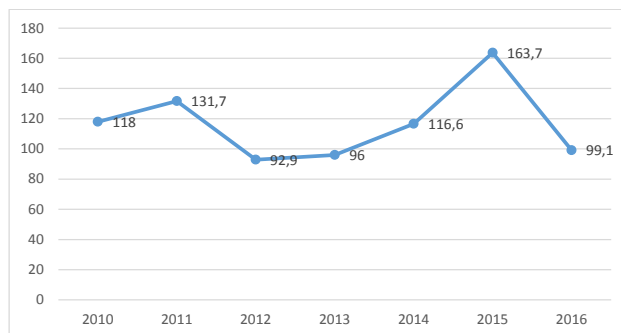
Джерело: дані Держстату України

про відсутність «молодняку», який прийде на зміну наявним лозам.

Незважаючи на те що кількість площ насаджень зменшується, на виробництві культур плодових та ягідних це не позначилося негативно. Показники 2016 р. до 2010 р. свідчать про збільшення виробництва на 14,9%, що є гарним фактом. Таким чином, можна стверджувати, що відбувається більш раціональне використання землі, підвищуються врожаї з 1 га. Отримані дані наведено в табл. 9.

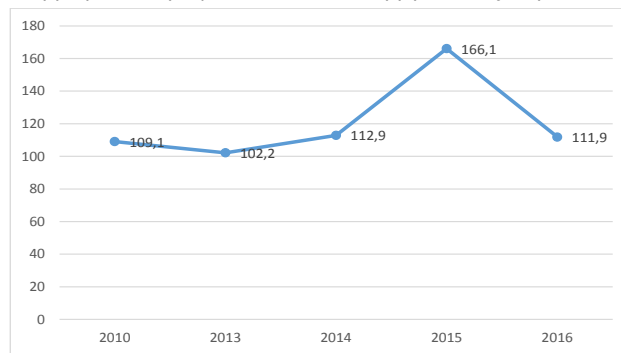
Причини такого явища достеменно невідомі, проте можна припустити, що це відбувається за рахунок використання нових культур, більш урожайних та стійких до захворювань, окрім того, більш придатних для транспортування. Багато виробників використовують сучасні системи поливу, що також зберігає та збільшує врожайність культур. Однак показники виробництва винограду останнім часом стабільно від'ємні, що позначилося також на відсотковому співвідношенні культур плодових та ягідних до винограду.

Економічна ситуація у країні, зростання курсу долара, комунальних платежів, заробітної плати та вартості пального позначилося на цінах реалізації продукції сільськогосподарського виробництва. Так, ціни на плодове та ягідні культури збільшилися тільки з 2014 р. до 2016 р. на 241%, притому що з 2010 до 2014 р. вони були більш-менш стабільними.

Рис. 4. Індекс цін реалізації культур плодових та ягідних сільськогосподарськими підприємствами, % до попереднього року

Джерело: опрацьовано за даними Держстату України

Рис. 5. Індекс споживчих цін на основні групи товарів (безалкогольні напої), % до попереднього року

Джерело: опрацьовано за даними Держстату України

Таблиця 9

Виробництво культур сільськогосподарських, тис. т

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2016 до 2010 р., %
Культури плодове та ягідні	1747	1896	2009	2295	1999	2153	2007	14,9
Виноград	408	522	456	575	436	386	378	-7,4
Всього:	2155	2418	2465	2870	2435	2539	2385	
у тому числі, %:								
– культури плодове та ягідні	81,1	78,4	81,5	80,0	82,1	84,8	84,2	
– виноград	18,9	21,6	18,5	20,0	17,9	15,2	15,8	

Джерело: опрацьовано за даними Держстату України

Виробництво соків фруктових та овочевих та їх сумішей, тис. т

	2013	2014	2015	2016	2014/ 2013,%	2015/ 2014,%	2016/ 2015,%	2017/ 2013,%
Виробництво соків фруктових та овочевих (окрім сумішей), тис. т	463	440	264	243	-4,9676	-40	-7,9545	-47,516
Суміші соків фруктових та овочевих, тис. т	286	246	201	203	-13,986	-18,293	0,99502	-29,021

Джерело: опрацьовано за даними Держстату України

Показовими є також індекси споживчих цін. У табл. 4 наведено дані щодо цін реалізації культур плодоовочевих та ягідних, що демонструють нестабільність. У 2015 р. взагалі відбулося зростання цін більше ніж на 60%, у 2016 р. ціни трохи впали, але це падіння було досить незначним. Таке зростання закупівельних цін на сировину відобразилося на цінах готової продукції, зокрема соках та інших безалкогольних напоях.

На рис. 5 наведено індекс споживчих цін на безалкогольні напої, що демонструє майже аналогічну картину, проте треба зауважити, що по відношенню до цін на сировину ціни на напої жодного разу не зменшувалися – кожного року ціна зростала від 2,2% до 66,1%.

Вищенаведена статистика, звичайно, впливає на загальне виробництво соків фруктових та овочевих та їх сумішей. Аналіз даних табл. 10 показує, що кількість вироблених соків фруктових та овочевих (окрім сумішей) щороку зменшувалася, втратив за останні чотири роки 47,52% обсягу виробництва.

Ситуація у виробництві сумішей соків фруктових та овочевих трохи краща. У 2016 р. кількість збільшилася майже на 1%, проте загальне падіння виробництва за чотири роки сягнуло 29,02%.

Висновки з проведеного дослідження. Нині для виробників соків та їх сумішей на порядку денному стоїть питання не розвитку бізнесу, а його втримання. Доходи населення зростають, проте купівельна спроможність падає. Кількість населення щороку зменшується та населення старіє, за віком переходить у категорію пенсіонерів, де доходи невеликі, тому багато хто відмовляє собі у купівлі соків. Ціни на соки зростають, що робить аудиторію покупців ще меншою, проте у цьому немає вини виробників, це наслідки суттєвого підвищення закупівельних цін на сировину, енергоносії та логістику.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Євтушевська О.О., Бабуріна С.І. Тенденції розвитку українського ринку соків, нектарів, напоїв, що

містять сік, морсів. Економіка харчової промисловості. 2010. № 3. С. 46–52.

2. Кручак Л.В. Ринок соків в Україні: аналіз стану та оцінка впливу дебіторської заборгованості покупців на його розвиток. Облік і фінанси. 2016. Т. 2016. С. 147–152.

3. Дроздова В.А. Зони ведення органічного сільськогосподарства як сировинна база для виробництва дитячого харчування. Економіка АПК. 2012. № 2. С. 166–171.

4. Лукомський Ю.А. Тенденції і напрями розвитку ринку соків в Україні. Молодий вчений. 2016. № 7(34). С. 73–77.

5. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

6. Офіційний сайт компанії KOLORO. URL: <http://koloro.ua>.

REFERENCES:

1. Yevtushevska, O. O. & Baburina, S. I. (2010). Tendentsii rozvytku ukrainskoho rynku sokiv, nektariv, napoiv, shcho mistiat sik, morsiv [Trends of development of the Ukrainian market of juices, nectars, drinks containing juice, fruit drinks]. Ekonomika kharchovoi promyslovosti, No. 3, 46–52

2. Kruchak, L. V. (2016) Rynok sokiv v Ukraini: analiz stanu ta ocinka vplyvu debitorskoji zaboghovanosti pokupciv na jogho rozvytok [Juice Market in Ukraine: State Analysis and Assessment of the Impact of Accounts Receivable of Customers on Its Development]. Oblik i Finansy, Tom. 73, 147-152.

3. Drozdova, V. A. (2012) Zony vedennja orghanichnogho siljskogho ghospodarstva jak syrovynna baza dlja vyrobnyctva dytjachogho kharchuvannja [Areas of management of organic agriculture as a raw material base for the production of baby food]. Ekonomika APK, No. 2, 166-171.

4. Lukomskiy, Y. O. (2016) [Tendencies and directions of juice market development in Ukraine] Molody Vcheny, No. 7(34), 73-77.

5. The official website of the State Statistics Service of Ukraine. Retrieved from <http://www.ukrstat.gov.ua>.

6. The official website of «KOLORO» company. Retrieved from <http://koloro.ua>.

Drozdova V.A.

Candidate of Economic Sciences,
Senior Lecturer at Department of Management and Logistics
Odessa National Academy of Food Technologies

Kirova A.V.

Student
Odessa National Academy of Food Technologies

ANALYSIS OF THE ENVIRONMENT OF THE JUICE PRODUCTION INDUSTRY

The issue of providing Ukrainian citizens with high-quality nutrition, including juices and juice drinks, is important even from the point of view of food security. Recently, the production and consumption of juices are experiencing not the best of times. There is a reduction in production and consumption volumes and thus the establishment of factors influencing these indicators is important for scientific and practical activity.

The article considers the external environment that affects production volumes and the state of the juice industry. The number, distribution of population, income indicators of different age groups and by the location of residence are analysed. Indicators for the number of people of retirement age and those who have not reached the age of 16 years are given. It is estimated that for an average pensioner in the level of pension, buying juices is almost impossible. Changes in the share of the population living in the urban and rural area are established that allows indirectly evaluating changes both in the number of potential consumers and the number of people who can work in rural households, processing fields and gardens.

Consumption of fruit, berries, and grape, their planted areas and production space are studied. The data obtained shows a reduction of planted areas, i.e. potential reduction of the raw material base. However, analysis of indicators has established that in spite of such a reduction, the number of cultivated raw materials is increased as a result of increased yield. Dynamics of changes in sale prices for raw materials and production volumes of juices are determined. In recent years, the raw material has grown significantly in price, which has affected the prime cost of juices.

Against the backdrop of falling demand and rising raw material costs, conclusions are drawn regarding the poor development dynamics of the state of the juice production industry. At the present time, for the producers of juices and their mixtures on the agenda, the question is not the development of business, but its maintenance. Personal income is increasing while purchasing capacity is decreasing. The number of people decreases annually and the population ages; by age, it goes into the category of pensioners, where incomes are small; therefore, many refuse to buy juices. Prices for juices are increasing, which makes the audience even smaller, but there is no fault of manufacturers, it is consequences of a significant increase in purchasing prices for raw materials, energy, and logistics.